

Betænkning afgivet af Social-, Indenrigs- og Børneudvalget den 21. februar 2019

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og lov om Familieretshuset

(Overførsel af Statsforvaltningens opgaver med prøvelse af ægteskabsbetingelserne til Familieretshuset)

[af børne- og socialministeren (Mai Mercado)]

1. Ændringsforslag

Børne- og socialministeren har stillet 7 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Indstillinger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn havde ved betænkningssafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af børne- og socialministeren, tiltrådt af udvalget:

Til titlen

1) I undertitlen indsættes efter »Familieretshuset«: »m.v.«
[Konsekvensrettelse]

Til § 1

2) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 21, stk. 2, og § 23, stk. 3, 1. pkt., ændres »Ankestyrelsen« til: »Familieretshuset«.
[Konsekvensrettelse]

3) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»02. Efter § 42 indsættes før overskriften før § 43:

»§ 42 a. For ægtefæller, som anmoder om skilsmisse efter § 29, og som har fælles børn, der ikke er fyldt 18 år, kan bevilling til skilsmisse først udstedes efter en refleksionsperiode på 3 måneder fra Familieretshusets modtagelse af anmodningen.

Stk. 2. Familieretshuset udsteder bevilling til skilsmisse efter § 29, når

- 1) begge ægtefæller inden 1 måned efter udløbet af refleksionsperioden efter stk. 1 har bekræftet anmodningen om skilsmisse,
- 2) betingelserne i § 42 er opfyldt og
- 3) begge ægtefæller inden bekræftelsen af anmodningen efter nr. 1 har gennemført det obligatoriske digitale forløb efter § 22, stk. 1, i lov om Familieretshuset, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. En ægtefælle, der efter § 58 d, stk. 3, ikke skal anvende digital selvbetjening, skal gennemføre det obligatoriske digitale forløb efter § 22, stk. 1, i lov om Familieretshuset på skriftligt grundlag. Ved bekræftelsen efter stk. 2, nr. 1, af anmodningen om skilsmisse skal ægtefællen afgive erklæring om at have gennemført forløbet.

Stk. 4. Stk. 1-3 gælder ikke for ægtefæller, der har været separerede i 6 måneder.«

[Undtagelse af ægtefæller, der har været separerede i 6 måneder, fra kravet om en refleksionsperiode]

Til § 3

4) Nr. 1 affattes således:

»1. § 2, nr. 2, ophæves.«
[Lovteknisk rettelse]

5) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. § 2, nr. 13, ophæves.«

[Konsekvensrettelse]

6) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»02. § 41, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»§ 29 i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning som ændret ved denne lovs § 2, nr. 6, finder ikke anvendelse for anmodninger om skilsmisse, som Statsforvaltningen har modtaget før lovens ikrafttræden.«

[Konsekvensrettelse]

Til § 5

7) Som *stk. 7* indsættes:

»*Stk. 7. § 42 a* i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning som affattet ved denne lovs § 1, nr. 02, finder ikke anvendelse for anmodninger om skilsmisse, som Statsforvaltningen har modtaget før lovens ikrafttræden. For sådanne anmodninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.«

[Konsekvensrettelse]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ved ændringsforslag nr. 3 er der stillet forslag om ændring af § 42 a i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning. Formålet med forslaget er at rette en fejl i den bestemmelse, der vedrører refleksionsperioden ved skilsmisse. Som konsekvens af ændringsforslag nr. 3 foreslås det, at lovforslagets undertitel ændres således, at undertitlen afspejler, at lovforslaget ikke alene vedrører overførsel af Statsforvaltningens opgaver med prøvelse af ægteskabsbetingelserne til Familieretshuset, men også vedrører refleksionsperioden ved skilsmisse.

Til nr. 2 og 4

Ægteskabsloven indeholder nogle bestemmelser, der fastlægger Ankestyrelsens opgaver. Det drejer sig bl.a. om opgaver efter § 21, stk. 2, om afgørelse af, at en vielse er gyldig, uanset at kravene i § 21, stk. 1, ikke er opfyldt, efter § 23, stk. 3, 1. pkt., om anlæggelse af sag til omstødelse af et ægteskab og efter § 58 b, stk. 1, om behandling af klage over prøvelsesmyndighedens afgørelse efter §§ 1 a og 4, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, og afgørelse vedrørende anerkendelse af udenlandske skilsmisser til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelser.

Ved § 2, nr. 2, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven) blev § 21, stk. 2, § 23, stk. 3, 1. pkt., og § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven ændret således, at Ankestyrelsens opgaver efter de tre bestemmelser varetages af Familieretshuset.

Begrundelsen for disse ændringer er, at varetagelsen af de familieretlige opgaver med lov om Familieretshuset sam-

les i en ny myndighed, Familieretshuset. Dette gælder også de opgaver på det familieretlige område, som hidtil har været varetaget af Ankestyrelsen, herunder at træffe afgørelse efter § 21, stk. 2, anlægge sag efter § 23, stk. 3, og træffe afgørelse i klager omfattet af § 58 b, stk. 1. Ændringerne træder i kraft den 1. april 2019.

Som det fremgår af § 1, nr. 4, i lovforslaget foreslås § 58 b i ægteskabsloven nyaffattet. Som konsekvens heraf foreslås det med § 3, nr. 1, i lovforslaget, at § 2, nr. 2, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven) ændres således, at ændringen af § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven udgår. Der er imidlertid her tale om ændring af en ændringsbestemmelse, der endnu ikke er trådt i kraft. Af lovtekniske grunde bør § 2, nr. 2, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 ikke ændres, men ophæves. Denne ophævelse af bestemmelsen foreslås gennemført ved ændringsforslag nr. 4, der indeholder forslag til ændring af § 3, nr. 1, i lovforslaget.

Som konsekvens af dette foreslås det, at ændringen af Ankestyrelsen til Familieretshuset i § 21, stk. 2, og § 23, stk. 3, 1. pkt., i ægteskabsloven gennemføres ved ændringsforslag nr. 2. Dette indebærer ikke indholdsmæssige ændringer i forhold til de ændringer af de to bestemmelser, der er vedtaget ved § 2, nr. 2, i lov nr. 1711 af 27. december 2018.

Til nr. 3 og 5-7

Med § 2, nr. 13, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven) blev der indsat en ny bestemmelse som § 42 a i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning (ægteskabsloven). Bestemmelsen vedrører indførelsen af en refleksionsperiode forud for skilsmisse og træder i kraft den 1. april 2019.

Efter bestemmelsen i § 42 a, stk. 1, i ægteskabsloven kan bevilling til skilsmisse efter § 29 i ægteskabsloven først udstedes for ægtefæller med fælles børn, der ikke er fyldt 18 år, efter udløbet af en refleksionsperiode på 3 måneder. Det er endvidere efter § 42 a, stk. 2, et krav for udstedelse af bevilling til skilsmisse, at begge ægtefæller inden 1 måned efter udløbet af refleksionsperioden har bekræftet anmodningen om skilsmisse, at kravene i § 42 i ægteskabsloven om enighed m.v. er opfyldt, og at begge ægtefæller har gennemført det obligatoriske digitale forløb efter § 22, stk. 1, i lov om Familieretshuset.

Det fremgår af bemærkningerne til § 42 a i ægteskabsloven, jf. lovforslag L 91, at bestemmelsen finder anvendelse for alle ægtefæller, der anmoder om direkte skilsmisse efter § 29 i ægteskabsloven. Det fremgår videre, at dette betyder, at bestemmelsen også omfatter ægtefæller, der er separerede efter § 30 i ægteskabsloven, og som inden udløbet af separationsperioden på 6 måneder i § 30, stk. 2, anmoder om direkte skilsmisse efter § 29. Modsætningsvis følger, at det ikke har været hensigten, at ægtefæller med fælles børn, der

ikke er fyldt 18 år, og som har været separerede i 6 måneder eller længere, skal være omfattede af kravet om en refleksionsperiode efter § 42 a. Denne gruppe er dog ved en fejl ikke blevet undtaget fra kravene i § 42 a. Undtagelsen gælder, uanset om ægtefællerne var enige om separationen og bevilling til separation derfor blev givet efter § 29 eller uenige og bevilling til separation derfor blev givet efter § 30.

Det foreslås med ændringsforslag nr. 3, at der indsættes en ny bestemmelse som § 42 a, stk. 4, i ægteskabsloven, hvoraf fremgår, at bestemmelserne i § 42 a, stk. 1-3, om en refleksionsperiode m.v. ikke gælder for ægtefæller, der har været separerede i 6 måneder. Perioden på 6 måneder regnes fra tidspunktet for udstedelsen af bevilling til separation til tidspunktet for indgivelsen af anmodning om skilsmisse efter § 29.

Der foreslås af lovtekniske grunde en nyaffattelse af bestemmelserne i § 42 a, stk. 1-3. Ændringsforslaget indeholder ikke ændringer i forhold til de bestemmelser i § 42 a, stk. 1-3, der blev vedtaget med § 2, nr. 13, i lov nr. 1711 af 27. december 2018.

Der foreslås samtidig af lovtekniske grunde med ændringsforslag nr. 5 en ophævelse af § 2, nr. 13, i lov nr. 1711 af 27. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love.

Ligeledes af lovtekniske grunde foreslås med ændringsforslag nr. 6 en nyaffattelse af ikrafttrædelsesbestemmelsen i § 41, stk. 1, 1. pkt., i lov nr. 1711 af 27. december 2018, således at denne bestemmelse ikke omfatter den i lov nr. 1711 af 27. december 2018 affattede § 42 a i ægteskabsloven. I forlængelse heraf foreslås det med ændringsforslag nr. 7, at

der som § 5, stk. 7, i dette lovforslag indsættes en ny bestemmelse om ikrafttrædelsen af den i ændringsforslag nr. 3 foreslåede § 42 a i ægteskabsloven. Ændringerne i ændringsforslag nr. 6 og 7 har ikke materiel betydning for ikrafttrædelsen af bestemmelserne i §§ 29 og 42 a om en refleksionsperiode.

4. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 9. januar 2019 og var til 1. behandling den 15. januar 2019. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Social-, Indenrigs- og Børneudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og børne- og socialministeren sendte den 18. september 2018 dette udkast til udvalget, jf. SOU alm. del – bilag 350 (folketingsåret 2017-18). Den 9. januar 2019 sendte børne- og socialministeren høringssvarene og et høringssnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 8 bilag på lovforslaget.

Karin Nødgaard (DF) nfm. Susanne Eilersen (DF) Karina Adsbøl (DF) Dorthe Ullemose (DF) Pernille Bendixen (DF)
Morten Marinus (DF) Martin Geertsen (V) Carl Holst (V) Jane Heitmann (V) Hans Andersen (V) Jan E. Jørgensen (V)
Anni Matthiesen (V) Henrik Dahl (LA) Laura Lindahl (LA) Brigitte Klintkov Jerkel (KF) Karen J. Klint (S)
Magnus Heunicke (S) Orla Hav (S) Pernille Rosenkrantz-Theil (S) Troels Ravn (S) fmd. Ane Halsboe-Jørgensen (S)
Malou Lunderød (S) Finn Sørensen (EL) Pernille Skipper (EL) Torsten Gejl (ALT) Marianne Jelved (RV) Lotte Rod (RV)
Trine Torp (SF) Kirsten Normann Andersen (SF)

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Nunatta Qitornai (NQ)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		